

ความเป็นมาของคนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย

ในอดีตที่ผ่านมาคนต่างด้าวจะเข้ามาติดต่อกับประเทศไทย สาเหตุเนื่องมาจากการแสวงหาแหล่งอุดมสมบูรณ์กว่าถิ่นเดิม เพื่อการทำมาหาเลี้ยงชีพ การท่องเที่ยว การค้าขาย ตลอดจนการหลบหนีความกันดารแห้งแล้ง หรือความอึดอัดขาดแคลนของถิ่นเดิม การหลบหนีการรุกรานทางการเมือง ศาสนา หรือ สงคราม เพื่อแสวงหาอาณานิคมใหม่ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์ โดยมีการนำวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาใช้ ทำให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการติดต่อธุรกิจการค้ากับต่างประเทศ มีการลงทุนกับต่างประเทศ และรัฐบาลมีโครงการส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรม การส่งออก และการท่องเที่ยว ทำให้คนต่างด้าวเข้ามามากขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายต่างกันไป เช่น การเข้ามาท่องเที่ยว การเข้ามาติดต่อธุรกิจการค้า การเข้ามาลงทุน การเข้ามาสอนและแนะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ การเข้ามาเพื่อแนะนำสอนศาสนา การเข้ามาเพื่อติดต่อเพื่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ และการเข้ามาเพื่อประกอบอาชีพ เป็นต้น คนต่างด้าวที่เข้ามาเหล่านี้เมื่อเข้าประเทศแล้วจะมีกฎและข้อบังคับในการอนุญาตเข้าประเทศนั้น แต่เมื่อคนต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพจะต้องมีการพิจารณาอนุญาตประกอบอาชีพโดยเฉพาะ เพราะแต่ละประเทศพยายามสงวนอาชีพและควบคุมจำนวนคนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพ เพื่อป้องกันไม่ให้คนต่างด้าวเข้ามาแย่งงานของคนไทยประเทศนั้น ยกเว้นบางอาชีพเท่านั้นที่ยังคิดว่าจำเป็นต้องอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย ดังนั้นจะออกใบอนุญาตทำงาน แต่ไปทำงานก็จะถูกลงโทษตามกฎหมายของแต่ละประเทศที่กำหนดไว้ โดยแต่ละประเทศจะออกใบอนุญาตประกอบอาชีพต่างกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าจะเข้าไปทำงานในประเทศอเมริกาจะต้องมี "กรีนการ์ด" "หรือจะทำงานในประเทศอังกฤษจะต้องมี "เวอร์ค เพอมิท" หรือจะทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย จะต้องมี "อิกามะ" หรือจะทำงานในประเทศจีนจะต้องมี "เหล่ากิงหยี่" และถ้าจะทำงานในประเทศไทยจะต้องมี "ใบอนุญาตทำงาน" เหล่านี้เป็นต้น

เมื่อประเทศที่กำลังพัฒนาเปิดโอกาสให้ประเทศพัฒนาหรือประเทศอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุนการค้าหรือตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศเป็นวัตถุดิบโดยมีเหตุผลว่าเป็นการส่งเสริมการผลิตเพื่อการทดแทนการนำเข้าหรือเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก ในการลงทุนของคนต่างด้าวที่เข้ามาทำธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศ เช่น การเข้า

มาลงทุนในการค้าการเงิน การธนาคาร การก่อสร้าง การโฆษณา การโรงแรม การท่องเที่ยว รวมทั้งการเผยแพร่ศาสนา ธุรกิจอุตสาหกรรมต่าง ๆ และอื่น ๆ เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศ โดยที่รัฐบาลส่งเสริมฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมมีการปรับปรุงแก้ไขในนโยบายและมาตรการสำคัญ ๆ ที่จะช่วยเร่งการลงทุนของภาคเอกชนในสาขา อุตสาหกรรม การค้า การส่งออก ให้ขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็วโดยที่รัฐบาลประกาศนโยบายและมาตรการที่จะให้คำมั่นสัญญาในการลงทุนร่วมกับคนไทยและคนต่างด้าวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4¹ เพื่อให้บรรยากาศการลงทุนของคนไทยและคนต่างด้าวที่มีความสนใจลงทุนในประเทศไทยมากขึ้นมีดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลได้ประกาศและแถลงการยืนยันให้นักลงทุนโดยทั่วไปและคนต่างด้าวได้ทราบถึงมาตรการนโยบายของรัฐบาลที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้เอกชนชาวไทยและต่างประเทศมาลงทุนเพิ่มขึ้นโดยที่รัฐบาลจะไม่โอนกิจการของเอกชนมาเป็นของรัฐบาลและจะให้ความเป็นธรรม
2. รัฐบาลกำหนดกิจการใดให้แน่ชัดว่าต้องการให้เอกชนเท่านั้นเป็นผู้ลงทุนและกำหนดประเภทกิจการที่รัฐบาลยินดีให้มีการลงทุนจากต่างประเทศซึ่งกิจการที่ลงทุนขนาดใหญ่ที่ต้องการการลงทุนและจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพหรือนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามาให้แก่อุตสาหกรรมในประเทศ
3. เร่งรัดสะสางปัญหาโครงการ การลงทุนอุตสาหกรรมที่รัฐบาลให้การส่งเสริมไปแล้วและเอกชนพร้อมที่จะดำเนินการแต่ต้องชะงักอยู่เพราะรอการพิจารณาตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐบาลนั้น ๆ โดยถือเป็นเรื่องนโยบายเร่งด่วนระดับชาติที่จะก่อให้เกิดการลงทุนและสามารถให้ผู้ปรารถนาจะลงทุนให้ดำเนินการโดยเร็ว

¹แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2524 กรุงเทพมหานคร

4. ปรับปรุงการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศให้เป็นการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 ที่จะก่อให้เกิดมีการจ้างงานเพิ่มและการกระจายรายได้ตลอดทั้งการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ โดยสนับสนุนให้คนไทยได้เข้ามาร่วมลงทุนและพร้อมกันนั้นก็เป็นการสนับสนุนให้คนไทยได้รับการถ่ายทอดวิชาการและเทคนิคการจัดการสมัยใหม่

5. เร่งรัดโครงการการลงทุนที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมและที่กำลังยื่นขออนุมัติการส่งเสริมให้มีการดำเนินการโดยรีบด่วนโดยอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวกที่รัฐบาลจัดให้อยู่แล้วเป็นประโยชน์และสิ่งจูงใจแก่นักลงทุนอย่างเต็มที่

6. ทบทวนนโยบายเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขัดแย้งและการเร่งรัดส่งเสริมการลงทุนและความอยู่รอดของอุตสาหกรรม

7. ปรับนโยบายการขยายสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งของธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม และสำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม ตลอดจนทั้งสถาบันการเงินอื่น ๆ จะต้องส่งเสริมให้มีการให้สินเชื่อระยะยาวมากขึ้น รวมทั้งการพิจารณาจัดตั้งกองทุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมขึ้นตลอดทั้งจำเป็นต้องทบทวนและปรับปรุงนโยบาย การส่งเสริมการลงทุนให้ได้ประสิทธิภาพและประโยชน์มากกว่าหรือทัดเทียมกับสิทธิและประโยชน์ที่ประเทศเพื่อนบ้านให้แก่ผู้ลงทุน

8. ขยายบริการให้ข้อเสนอเทศแก่คนต่างด้าวในรูปแบบต่าง ๆ ที่ให้โอกาสคนต่างด้าวและประเทศอุตสาหกรรมในโลกได้ทราบถึงสถานการณ์ที่แท้จริงและแนวทางการลงทุนในประเทศไทยให้แน่ชัดยิ่งขึ้น

การเข้ามาประกอบอาชีพของคนต่างด้าวในปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภทดังต่อไปนี้

1. คนต่างด้าวที่เข้ามาถูกต้องตามกฎหมายและมีใบอนุญาตประกอบอาชีพประเภทตลอดอาชีพ หมายถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาถูกต้องตามกฎหมายคนเข้าเมืองของกองตรวจคนเข้าเมืองกรมตำรวจ และมีใบอนุญาตประกอบอาชีพของกองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน ซึ่งจะได้รับอนุญาตประกอบอาชีพตามที่ระบุเอาไว้และมีระยะเวลาตลอดชีพ คนต่างด้าวประเภทนี้จะเข้ามาก่อนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2516 โดยที่รัฐบาลได้ประกาศขึ้นมาเพื่อควบคุมคนต่างด้าวที่กระจายอยู่ทั่วไปที่มีอาชีพที่แน่นอนอยู่แล้ว มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวและมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ถูกต้อง ยื่นขอมิให้

อนุญาตประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพ คนละก่อาชีพก็ได้ภายในกำหนดเวลา 90 วัน ตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2516 จนถึงวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2516 เพื่อขอมิไบนุญาตตลอดชีพโดยที่รัฐบาลจะสามารถควบคุมคนต่างด้าวเหล่านั้นและอาชีพคนต่างด้าวประกอบอยู่เพื่อไม่ให้แย่งอาชีพคนไทยต่อไปในอนาคต

2. คนต่างด้าวที่เข้ามาถูกต้องตามกฎหมายและมีใบอนุญาตประกอบอาชีพประเภทชั่วคราว หมายถึงคนต่างด้าวที่เข้าถูกต้องตามกฎหมายคนเข้าเมืองของกองตรวจคนเข้าเมืองกรมตำรวจและมีใบอนุญาตประกอบอาชีพประเภทชั่วคราวของกองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน ได้ออกใบอนุญาตประกอบอาชีพให้คนต่างด้าวที่มาขอใบอนุญาต ซึ่งประกอบอาชีพโดยมีระยะเวลาและอาชีพที่จะทำแน่นอน คนต่างด้าวประเภทนี้ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาลงทุน หรือเข้ามาโดยขอรับการส่งเสริมการลงทุนหรือเข้ามาติดต่อธุรกิจการค้า หรือเข้ามาเป็นช่าง นักวิศวกร และอื่น ๆ อีก เป็นต้น

3. คนต่างด้าวที่เข้ามาถูกต้องตามกฎหมายและไม่มีใบอนุญาตประกอบอาชีพ หมายถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาถูกต้องตามกฎหมายคนเข้าเมืองของกองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ และไม่มีใบอนุญาตประกอบอาชีพของกองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน ซึ่งคนต่างด้าวประเภทนี้ตั้งใจและพยายามจะลักลอบเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย ถึงแม้ว่าจะเป็นการผิดกฎหมายพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 คนต่างด้าวจะเข้ามาในลักษณะนักท่องเที่ยวเมื่ออยู่ครบ 90 วัน ก็ออกไปต่อวีซ่าใหม่แล้วกลับมาทำงานอีกโดยที่มีบริษัท หรือห้างร้าน หรือนายจ้างร่วมมือช่วยเหลือหรือคนต่างด้าวที่มีความตั้งใจจะเข้ามาประกอบอาชีพโดยตรงเมื่อวีซ่าหมดอายุก็ไม่ออกไปต่อวีซ่ากลายเป็นคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เช่น พวกอินเดีย ปากีสถาน เป็นต้น

4. คนต่างด้าวที่เข้ามาไม่ถูกต้องตามกฎหมายและได้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพประเภทชั่วคราว หมายถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาไม่ถูกต้องตามกฎหมายของกองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ ได้แก่ ชาวจีน ชาวมลายู ชาวลาว อพยพเข้ามาในประเทศไทยประมาณ 200,000 กว่าคน กำลังรอส่งไปยังประเทศที่สาม พวกอพยพเหล่านี้จะมากับบริเวณไว้เฉย ๆ ก็เป็นการสิ้นเปลือง

งประมาณรัฐบาลจึงพิจารณาว่าใครที่มีความประพฤติดีก็จะอนุญาตให้ออกมาทำงานได้เป็นการชั่วคราว โดยกำหนดอาชีพให้ประกอบได้จำนวน 27² อาชีพ และสามารถทำงานได้จนกว่าจะออกนอกราชอาณาจักร

5. คนต่างด้าวที่เข้ามาไม่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่มีใบอนุญาตประกอบอาชีพ หมายถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาไม่ถูกต้องตามกฎหมายของกองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ และไม่มีใบอนุญาตประกอบอาชีพของกองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน คนต่างด้าวประเภทนี้จะลักลอบเข้าเมืองมาประกอบอาชีพ ได้แก่ชาวพม่า ชาวไทยใหญ่ ชาวลาว ชาวเขมร เป็นต้น โดยเฉพาะชาวพม่า จะเข้ามาทางจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดระนองซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับชาวพม่าเหล่านี้จะมาทำงานเป็นกรรมกรเหมืองแร่ ทำประมง สาเหตุเพราะชาวพม่าเหล่านี้ยอมรับค่าแรงที่ต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำของแรงงานไทยและยอมรับสภาพที่ถูกเอารัดเอาเปรียบของนายจ้าง ชาวพม่าเหล่านี้จะไม่ขัดขืนยินยอมที่จะทำงานนั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² "กำหนดงานที่ให้คนต่างด้าว มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ทำได้" ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ 96 ตอนที่ 81. (16 พฤษภาคม 2522)

ตารางที่ 1.1 การแสดงผู้ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพทั่วประเทศ พ.ศ. 2519-2535 ประเภท
ชั่วคราวและส่งเสริมการลงทุน

พุทธศักราช	จำนวนที่ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพ	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2519	1,348	-
2520	2,010	49.11
2521	3,070	52.74
2522	4,897	59.51
2523	3,688	-24.69
2524	4,025	9.14
2525	4,266	5.99
2526	4,745	11.23
2527	4,643	-2.15
2528	5,133	10.55
2529	4,601	-10.36
2530	5,417	17.74
2531	6,715	23.96
2532	7,340	9.31
2533	9,211	25.49
2534	10,682	15.97
2535	11,657	9.13

ที่มา : สถิติแรงงาน กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน

จะเห็นว่าจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพตั้งแต่ พ.ศ. 2519 มีจำนวน 1,348 คน พอมาถึง พ.ศ. 2535 มีจำนวน 11,657 คน ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 765 หรือคิดเป็น 8.6 เท่าตัวในระยะ 17 ปี และในช่วง พ.ศ. 2519-2522 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด พอมาถึงช่วง พ.ศ. 2523 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงและจำนวนคนต่างด้าวลดลงและเพิ่มขึ้นในปีต่อมาแต่ไม่มากนักจนถึง พ.ศ. 2526 และตั้งแต่ช่วง พ.ศ. 2530 จนถึง พ.ศ. 2535 ก็มีจำนวนคนต่างด้าวเพิ่มขึ้นตั้งแต่นั้นตลอดมา สาเหตุที่ทำให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทยมากเพราะการเร่งการฟื้นฟูเศรษฐกิจซึ่งภาครัฐบาลได้ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขนโยบายและมาตรการสำคัญ ๆ ที่จะช่วยเร่งการลงทุนของภาคเอกชนทั้งของคนไทยและคนต่างด้าวในสาขาอุตสาหกรรม การค้า การส่งออก การส่งเสริมการท่องเที่ยว การบริการให้ขยายตัวรวดเร็วซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2525 ได้มีนโยบายและมาตรการเร่งฟื้นฟูการลงทุนในหมู่นักลงทุนชาวไทยและนักลงทุนต่างชาติ รวมทั้งตั้งแต่ พ.ศ. 2530 เป็นต้นมาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีสูงมากโดยเฉพาะในช่วง พ.ศ. 2530 จนถึง พ.ศ. 2533 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5 ถึง ร้อยละ 13.20 ทำให้มีการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทยมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพทั่วประเทศ จำนวนตามสัญชาติ ปี 2519-2534 ประเภทชั่วคราวและส่งเสริมการลงทุน

จำนวนตามสัญชาติ	ค่าเฉลี่ย ร้อยละ	2534		2533		2532		2531		2530		2529		2528		2527-2519	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สัญชาติจีน	11.6	1,108	10.4	909	9.9	650	8.8	1,125	16.7	766	14.1	453	9.8	630	12.3	3,624	11.1
สัญชาติญี่ปุ่น	25.8	2,647	24.8	2,443	26.5	2,392	32.6	1,994	29.7	1,275	23.5	981	21.3	1,304	25.4	7,453	22.8
สัญชาติอเมริกา	11.0	943	8.8	809	8.8	702	9.6	658	9.8	673	12.4	572	12.4	557	10.8	5,021	15.3
สัญชาติอินเดีย	5.1	694	6.5	454	4.9	321	4.4	237	3.5	282	5.2	247	5.4	236	4.6	2,005	6.1
สัญชาติอังกฤษ	8.7	697	6.5	598	6.5	622	8.5	541	8.1	518	9.6	391	8.6	536	10.4	3,723	11.4
สัญชาติเยอรมัน	3.5	355	3.3	284	3.1	178	2.4	192	2.9	203	3.8	226	4.9	229	4.5	1,065	3.3
สัญชาติอื่นที่ไม่ได้กล่าวถึง	34.3	4,238	39.7	3,714	40.3	2,475	33.7	1,988	29.3	1,700	31.4	1,731	37.6	1,641	32.0	9,801	30.0
รวม	100.0	10,682	100.0	9,211	100.0	7,340	100.0	6,715	100.0	5,417	100.0	4,601	100.0	5,133	100.0	32,692	100.0

หมายเหตุ : ปี พ.ศ. 2535 ไม่มีตัวเลขจำนวนตามสัญชาติ

ที่มา : สถิติแรงงาน กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน

จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพชั่วคราวและส่งเสริมการลงทุน เมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยร้อยละในช่วงระยะเวลา ปี 2519-2534 จะเห็นได้ว่าคนต่างด้าวสัญชาติญี่ปุ่น เข้ามามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.8 สัญชาติจีนร้อยละ 11.6 สัญชาติอเมริกัน ร้อยละ 11 สัญชาติอังกฤษร้อยละ 8.7 สัญชาติอินเดีย ร้อยละ 5.1 สัญชาติเยอรมันร้อยละ 3.5 และสัญชาติ ไม่ได้กล่าวไว้ร้อยละ 34.3

เมื่อดูถึงสัญชาติญี่ปุ่นที่เข้ามามากที่สุดตั้งแต่ ปี 2519-2534 กล่าวคือ ปี 2519-2527 7,453 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ปี 2528 จำนวน 1,304 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 ปี พ.ศ. 2529 จำนวน 981 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ปี 2530 จำนวน 1,275 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ปี 2531 จำนวน 1,994 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 ปี 2532 จำนวน 2,392 คน คิดเป็น ร้อยละ 32.6 ปี 2533 จำนวน 2,443 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ส่วน ปี 2534 จำนวน 2,647 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 จะเห็นว่าสัญชาติญี่ปุ่นมีส่วนการเข้ามามากที่สุดตลอดในช่วง 17 ปี เมื่อดูร้อยละสัญชาติญี่ปุ่นเข้ามาแต่ละปีใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยร้อยละ 25.8 ยกเว้นปี 2532 ที่มีสัดส่วนสูงมากถึงร้อยละ 32.6

สัญชาติจีน (ในทึ้นรวมจีนไต้หวัน, จีนฮ่องกง และสาธารณรัฐประชาชนจีน) ที่เข้ามา มี สัดส่วนสูงรองจากสัญชาติญี่ปุ่นตั้งแต่ปี 2528 เป็นต้นมา โดยมีบางปีที่สัญชาติอเมริกันมีการเข้ามาใน สัดส่วนที่มากกว่าสัญชาติจีน คือ ปี 2529 สัญชาติอเมริกันมีจำนวน 572 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ขณะที่สัญชาติจีนมีจำนวน 453 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และปี 2532 ซึ่งสัญชาติอเมริกันมีจำนวน 702 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และสัญชาติจีนมีจำนวน 650 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 สรุปได้ว่า คนต่างด้าวที่เข้ามา มีสัดส่วนเรียงลำดับจากสัญชาติที่เข้ามา มากจนถึงสัญชาติที่เข้ามาน้อย คล้ายคลึง กันทุกปี คือ สัญชาติญี่ปุ่น สัญชาติจีน สัญชาติอเมริกัน สัญชาติอังกฤษ สัญชาติอินเดีย และสัญชาติ เยอรมัน

ผลดีและผลเสียจากการที่คนต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย³

ก. ผลดี

1. มีการนำทุนของคนต่างด้าวมาลงทุนในประเทศ จากการที่รัฐบาลมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 4 เป็นต้นมา เพื่อสนับสนุนให้คนต่างด้าวเข้ามาลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะแผนพัฒนา ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2525 เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวเข้ามาลงทุนมากขึ้น สิ่งต่าง ๆ ที่คนต่างด้าวนำเข้ามาลงทุนมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในการลงทุนจะเป็นเอกชนหรือรัฐบาลกันคนต่างด้าวก็ตามจะได้รับการส่งเสริมหรือไม่ได้รับการส่งเสริมก็ตามจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีตามไปด้วย

ตารางที่ 1.3 ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

พ.ศ.	จำนวนคำขอที่ได้รับอนุญาต	เงินทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)			จำนวนคนงาน หน่วย : คน
		คนไทย	คนต่างชาติ	รวม	
2505	508	4,806	2,392	7,288	125,495
2515	508	4,806	2,392	7,288	125,495
2516	116	1,004	304	1,308	21,793
2517	251	2,804	936	3,740	88,178
2518	86	907	310	1,217	16,562
2519	66	644	226	870	11,547
2520	69	546	112	658	10,168
2521	128	2,208	377	2,585	22,286
2522	154	2,818	403	3,221	39,188
2523	143	2,228	614	2,842	26,008

³สุพิศรา พิสิทธิ์กุล, "ผลกระทบของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพที่มีต่อภาวะการจ้างงานทำของคนงานไทยในประเทศไทย ในช่วงปี 2519-2526," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาวิชาพาณิชยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 7.

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

พ.ศ.	จำนวนค่าขอที่ ได้รับอนุญาต	เงินทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)			จำนวนคนงาน หน่วย : คน
		คนไทย	คนต่างชาติ	รวม	
2524	121	2,744	546	3,290	23,210
2525	122	2,256	1,235	3,493	25,247
รวม	1,764	23,057	7,455	30,512	409,622
ร้อยละ	-	75.57	24.43	100.0	-

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ถึงแม้ว่าไม่มีตัวเลขของการลงทุนประเภทไม่ส่งเสริมก็ตาม แต่กิจการที่คนต่าง
 ด้วประเภทนี้เข้ามามีมากมาย เช่น ธนาคาร การส่งออก การโฆษณา การท่องเที่ยว และอื่น ๆ
 อีกมากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศทั้งสิ้นในการลงทุนของเอกชนหรือ
 รัฐบาลกับคนต่างด้วนั้นจะทำให้มีผลดังนี้ คือ มีการนำเงินลงทุนของคนต่างด้วเข้ามาลงทุนมี
 การนำเครื่องจักรที่ทันสมัยเข้ามาลงทุน มีการนำวิทยาการเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีการถ่าย
 ทอดวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้กับคนงานไทย มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าและวัตถุดิบแทน
 การนำเข้า มีการจ้างแรงงานไทยมากขึ้น มีการนำเอาความรู้ความสามารถประสบการณ์ความ
 เชี่ยวชาญและความชำนาญของคนต่างด้วมาใช้เป็นประโยชน์ต่อคนงานไทย และอื่น ๆ อีกมาก

2. คนต่างด้วเข้ามาประกอบอาชีพทำให้มีรายได้จากภาษีอากรที่เข้ามาประกอบ
 อาชีพดังนี้ คือ รายได้จากภาษีบุคคล รายได้จากภาษีค่าธรรมเนียมและอากร และรายได้จากภาษี
 การค้า

3. คนต่างด้วเข้ามาประกอบอาชีพมีผลดีทางอ้อมดังนี้ คือ มีการกระจายรายได้
 ให้กับคนไทยในทางด้านเศรษฐกิจกล่าวคือ คนต่างด้วจะมีการใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกระ
 กระจายรายได้ให้กับคนไทย ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นและมีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประ
 เทศของคนต่างด้วที่เข้ามาประกอบอาชีพมากขึ้น ทำให้คนไทยรู้จักวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม

ของประเทศที่คนต่างด้าวที่เข้ามาลงทุนหรือประกอบอาชีพ

ท. ผลเสีย

1. คนต่างด้าวที่เข้ามาแย่งงานของคนไทยผู้มีความสามารถพอหรือเทียบเท่ากับคนต่างด้าวที่จะทำได้โดยเฉพาะคนงานไทยผู้มีการศึกษาระดับสูงซึ่งเมื่อจบออกมาแล้วต้องตกงานหรือหางานทำไม่ได้ เนื่องจากคนต่างด้าวจะนำเอาคนต่างด้าวชาติเดียวกันเข้ามาทำงานแทนคนงานไทยผู้มีการศึกษาระดับสูง เพราะเป็นคนต่างด้าวชาติเดียวกันก็สามารถที่จะเข้าใจกันง่ายกว่าปกครองกันง่ายและไม่มีปัญหาในการควบคุมดูแลและเป็นการช่วยเหลือคนชาติเดียวกันให้มีงานทำมากขึ้น
2. คนต่างด้าวเข้ามาครอบงำเศรษฐกิจของประเทศ คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพจำนวนมากทำให้มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมากเพราะคนต่างด้าวเหล่านี้จะรวมตัวกันง่ายเวลาจะทำกิจการใดก็ตามที่เป็นของคนต่างด้าวด้วยกัน เช่น การประมูลการก่อสร้างหรือการโฆษณา หรือการให้บริการต่าง ๆ เป็นต้น คนต่างด้าวเหล่านี้จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน
3. ทำให้เงินตราของประเทศถูกนำออกนอกประเทศ คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพพยายามหาผลประโยชน์ของตนเองแล้วนำกลับประเทศของคนต่างด้าวเหล่านั้น เช่น ในรูปของค่าจ้าง หรือในรูปของค่าวิทยากร หรือค่าลิขสิทธิ์ หรือการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ หรือกำไร และเงินปันผลจากกิจการที่ลงทุนกับคนไทยและอื่น ๆ
4. ในด้านสังคมและสภาพแวดล้อมของวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไป คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพจะนำเอาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และสังคมของเขาเข้ามาด้วย จึงทำให้วัฒนธรรมไทยถูกคนต่างด้าวดูดกลืนเข้าไปด้วย
5. การเอารัดเอาเปรียบทางการลงทุนของคนต่างด้าวที่เข้ามาลงทุนกับคนไทยหรือรัฐบาลก็ตาม คนต่างด้าวเหล่านี้จะพยายามรักษาผลประโยชน์ของตนเองมากกว่าผลประโยชน์ของประเทศไทยซึ่งเป็นการเอารัดเอาเปรียบอย่างมาก ดังนี้ คือ การเข้ามาลงทุนไม่ก็ประเภทซึ่งไม่ครบวงจรอุตสาหกรรมเป็นสิ่งที่ทำให้เราต้องสั่งซื้อสินค้าบางประเภทเข้ามาทดแทน การเข้ามาลงทุนบางประเภทที่ไม่มีประโยชน์ต่อคนไทย เช่น บาร์ไนร์คลับ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น การเข้ามาลงทุนของคนต่างด้าวส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าซึ่งไม่มี

การส่งออกการเข้ามาประกอบอาชีพของคนต่างด้าวที่ไม่มี การถ่ายถอดเทคโนโลยี วิทยาการสมัยใหม่ให้แก่คนงานไทยซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในขณะนี้ การหลอกลวงไม่จริงจังในการลงทุนกับคนไทยหรือรัฐบาล การเอาไรด์เอาเปรียบค่าแรงงานคนไทย การเอาไรด์เอาเปรียบหาผลประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนในการยกเว้นภาษีอากรการนำเอาวัตถุดิบเข้ามาแทน การใช้เครื่องจักรที่หมดสภาพจากประเทศของคนต่างด้าวเข้ามาลงทุน การผลิตสินค้าในทางอุตสาหกรรมที่ไม่ได้มาตรฐานเท่าประเทศของคนต่างด้าว การไม่เอาใจใส่จากมลภาวะทางอากาศหรือทางน้ำจากการผลิตสินค้า และอื่น ๆ อีกมาก

ตลาดที่อยู่อาศัยกับคนต่างด้าว

ปัจจุบันการแข่งขันทางเศรษฐกิจมีมากขึ้น การลงทุนของบริษัทข้ามชาติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศที่มีการค้าแบบเสรี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในเบื้องต้นที่ยังต้องพึ่งพาเทคโนโลยีและวิวัฒนาการต่าง ๆ จากประเทศที่พัฒนาแล้ว แม้จะมีข้อเสียบ้าง จากการที่คนต่างด้าวเข้ามาลงทุนในประเทศ แต่ก็สามารถที่จะวางแนวทางหรือมาตรการที่จะจำกัดผลเสียนั้นได้ ในขณะเดียวกันผลทางอ้อมของคนต่างด้าวที่เข้ามาลงทุนในประเทศยังส่งผลการกระจายรายได้แก่ธุรกิจที่อยู่อาศัย ดังจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปลายปี 2531 ถึงไตรมาสแรก ปี 2532 การลงทุนในธุรกิจอาคารชุดขยายตัวรวดเร็วมากเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ต่อมาในช่วงปลายไตรมาสที่ สองปี 2532 ภาวะการลงทุนเริ่มชะลอลดตัวลงเพื่อทบทวนสถานการณ์ก่อนตัดสินใจลงทุนตามแผนงานต่อไป กอปรกับนักลงทุนต่างรอดูท่าทีจากนโยบายอนุญาตให้สิทธิในการซื้ออาคารชุดแก่คนต่างด้าวซึ่งเป็นตลาดเป้าหมายสำคัญของโครงการอาคารชุดขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นมากในช่วงต้นปีจึงได้มีการพยายามผลักดันให้มีการแก้ไข พ.ร.บ. อาคารชุด 2522 โดยให้ชาวต่างด้าวสามารถเข้าซื้ออาคารชุดได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 40 ของพื้นที่โครงการทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายตลาดออกไปจากภาวะตลาดของอาคารชุดที่ฟักอาศัยราคาแพงได้อึดตัวแล้ว และเป็นการช่วยเหลือโครงการเดิมที่มีอยู่แล้วให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามแผนงาน

จนกระทั่งวันที่ 30 กันยายน 2534 ได้มีการประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 เพื่ออนุญาตให้ชาวต่างด้าวสามารถถือครองกรรมสิทธิ์พื้นที่ในอาคารชุดได้ไม่เกินร้อยละ 40 ข้อกำหนดนี้สนับสนุนและสร้างอุปสงค์กับการซื้อขายที่ถูกต้องตามกฎหมายของชาวต่างด้าวให้กับอสังหาริมทรัพย์ประเภทนี้โดยตรง นับเป็นปรากฏการณ์ครั้งแรกที่มีการยินยอมให้คนต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยในเขตเมือง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประมวลกฎหมาย

หมายที่ดิน พ.ศ. 2497 หากไม่นับการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

ผลที่เกิดขึ้นในระยะที่ผ่านมาไม่ชัดเจนนักเนื่องจากระยะเวลาที่ออกบังคับใช้เป็นช่วงที่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เริ่มชะลอตัวลงแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นเพราะไม่มีการคุ้มครองสิทธิดังกล่าวอย่างรอบคอบในทางปฏิบัติ เช่น รายละเอียดทรัพย์สินในสัญญาจะซื้อจะขายกับทรัพย์สินที่สร้างเสร็จจริงหลักประกันสำหรับคนต่างด้าวที่จะได้โอนกรรมสิทธิ์ในห้องชุดเมื่ออาคารสร้างเสร็จโดยเจ้าของโครงการควบคุมดูแลกรรมสิทธิ์ร้อยละ 40 ของคนต่างด้าวตลอดเวลา เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การที่มีข้อกำหนดดังกล่าวออกมา และหากมีการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้รัดกุม ชัดเจนขึ้น ข้อกำหนดนี้น่าจะส่งผลบวกในระยะยาวต่ออุปสงค์ของภาคธุรกิจอาคารชุดโดยเฉพาะในตลาดเอง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

จากการเพิ่มขึ้นของคนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพในเมืองไทย โดยเฉพาะคนต่างด้าวทางแถบเอเชียตะวันออกเฉียงซึ่งมีส่วนการเข้ามาแต่ละปีจำนวนมากกว่าทุกชาติ ซึ่งชาวเอเชียตะวันออกเฉียงประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น มองโกเลีย ไต้หวัน เกาหลีเหนือ เกาหลีใต้ ดินแดนในอารักขามีช่องกงของอังกฤษ และมาเก๊าของโปรตุเกส⁴ บทบาทของที่อยู่อาศัยจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีพ และจากการที่รัฐฯให้ชาวต่างด้าวสามารถถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยประเภทอาคารชุด ทำให้ลักษณะการอยู่อาศัยมีความหลากหลายขึ้นนอกจากการเช่าซึ่งได้แก่การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยเอง นอกจากนี้สภาพที่อยู่อาศัยที่ดีเป็นแง่มุมหนึ่งในการวัดระดับความเจริญของประเทศ ดังนั้นจึงพอสรุปวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยสังคม-เศรษฐกิจของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาประกอบอาชีพในไทยที่เป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงกับสภาพการอยู่อาศัยและลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย

⁴ อุกฤษ์ สินธุสาร, "ประเทศในทวีปเอเชีย", สารานุกรมไทย(2522).

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของคนต่างด้าวชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอนุญาตเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ตัวแปรที่มีผลกระทบโดยตรงต่อมิติความพึงพอใจในที่อยู่อาศัยของคนต่างด้าวชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ ที่มีลักษณะการครอบครองต่าง ๆ

ขอบเขตการศึกษา

1. คนต่างด้าวที่ศึกษาในงานวิจัยนี้จำเพาะที่เป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพประเภทชั่วคราวและที่ได้รับอนุญาตประกอบอาชีพตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน
2. ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษา

ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวางโครงข่ายในการศึกษานี้แล้วได้เห็นความสำคัญของระยะเวลาที่คาดหวังไว้ของครอบครัวชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการอยู่ที่อยู่อาศัยนั้น และปัจจัยด้านสังคม-เศรษฐกิจของปัจเจกบุคคลที่มีผลต่อการเลือกลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรดังนี้ ตัวแปรด้านวงจรชีวิตตัวแปรด้านความมั่งคั่ง ตัวแปรด้านสัญชาติ ตัวแปรด้านความผูกพันของครัวเรือนต่อผู้นอนในและแวดล้อมเดียวกัน และตัวแปรที่แสดงถึงสภาพของที่อยู่อาศัยรวมทั้งการศึกษาถึงความพึงพอใจในที่อยู่อาศัยโดยกำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็น 2 กลุ่ม หลัก ๆ คือ ลักษณะทางกายภาพของที่อยู่อาศัย และลักษณะทางทำเลที่ตั้ง

วิธีการศึกษา

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจาก
  - ก. การสัมภาษณ์ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของคนงานต่างด้าวเบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของกองงานคนต่างด้าว คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ

ข. ใช้การสุ่มตัวอย่างเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาวิจัยโดยใช้เครื่องมือด้วยการออกแบบสอบถามซึ่งจัดทำขึ้น 3 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์ ด้วยการเลือกขนาดตัวอย่างจากจำนวนคนต่างด้าวคงเหลือทำงานอยู่ในไทย ที่ให้ขอบเขตความเชื่อมั่นในการศึกษา 95 เปอร์เซ็นต์ ต่อจากนั้นจึงหาจำนวนตัวอย่างย่อยในแต่ละสัญชาติ แล้วเลือกตัวอย่างเป้าหมายที่จะไปทำการสัมภาษณ์ด้วยการสุ่มตัวอย่างจากสถานประกอบการที่จ้างคนงานต่างด้าว แผนกสถิติ กองงานคนต่างด้าว โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (SYSTEMATIC SAMPLING) คือ เลือกสถานประกอบการแต่ละประเภทขึ้นมาในอัตราร้อยละ 10 โดยเริ่มจากอันดับแรกของสถานประกอบการแต่ละประเภทก่อนแล้วนับเพิ่มขึ้นไปที่ละ 10 เรื่อยไป เช่น สถานประกอบการที่ 1 ที่ 11 ที่ 21 ที่ 31..... เป็นต้น จนได้กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายครบตามขนาดตัวอย่างที่ต้องการแล้วจึงดำเนินการสัมภาษณ์ภาคสนามกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายนั้นต่อไป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้อาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ก. พระราชบัญญัติ การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 กฎกระทรวงประกาศของกระทรวงมหาดไทย และกฎหมายคำสั่งระเบียบและแนวทางในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 กองงานคนต่างด้าว กรมแรงงาน รวมทั้งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 พ.ศ. 2515 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 5 และฉบับที่ 6

ข. เอกสารสิ่งตีพิมพ์, วารสาร และสถิติข้อมูลต่าง ๆ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ และกรมที่ดิน

ค. ประมวลกฎหมายที่ดิน และพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534

ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่จะดำเนินการสัมภาษณ์ภาคสนามอยู่กระจัดกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้สิ้นเปลืองทั้งค่าใช้จ่ายและเวลาสูงมาก จึงจำเป็นต้องสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (ACCIDENTAL) ร่วมด้วยเช่น เมื่อไปพบกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายตามพื้นที่นั้นแล้ว หากพบใครที่อยู่อาศัยเป็นชาวเอเชียตะวันออกที่ได้รับอนุญาตเข้ามาประกอบอาชีพในไทยเช่นกัน ก็จะสามารถคนนั้นด้วย ซึ่งอาจทำให้เกิดการได้มาซึ่งตัวอย่างลำเอียงขึ้น ทำให้คาดเคลื่อนที่จะสรุปหาประชากรได้อีกทั้งปัญหาที่เกิดจากการที่ชาวเอเชียตะวันออกดังกล่าวไม่เปิดเผยข้อมูลบางอย่างทำให้

แบบสอบถามหลายฉบับจึงไม่ได้คำตอบสมบูรณ์ทุกข้อคำถาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

จะเห็นได้ว่าการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยนั้นยังขาดการวิจัยเกี่ยวกับคนงานต่าง
 ด้วที่ได้รับอนุญาตเข้ามาประกอบอาชีพในไทย ซึ่งแม้จะไม่สำคัญมากเท่ากับการศึกษาเกี่ยว
 กับความต้องการที่อยู่อาศัยหรือการสนองตอบต่อความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชนในประเทศก็
 ตาม แต่ขณะที่การเคลื่อนย้ายด้านแรงงานไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศเท่านั้นซึ่งรวมถึงระ
 หว่างประเทศซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะ
 การครอบครองที่อยู่อาศัย รวมทั้งความพึงพอใจในที่อยู่อาศัยจึงมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสภาพของที่
 อยู่อาศัยในเมืองได้สอดคล้องกันและปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยในเมือง ซึ่งยังไม่รู้ว่าปัจจัยที่ได้จาก
 แบบอย่างความพอใจที่อยู่อาศัยในประเทศแถบเอเชียตะวันออกจะเหมือนกับในประเทศไทยหรือไม่
 การศึกษานี้จึงน่าจะเป็นประโยชน์แก่การใช้ในงานวางแผนเมืองด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย